

6. EL GUIONET

El guionet s'usa com a signe ortogràfic convencional en els següents casos:

- a) Per a separar gràficament les sílabes d'una paraula:

La paraula Va-lén-ci-a és esdrúixola.

- b) Per a separar les sílabes d'una paraula al final d'una llínea:

Ma casa és chicoteta pero la seu és molt gran-dota.

Recordem que el guió no pot separar dígrafs (veja's el capítul 2.2):

Parlà d'un assunt ben intere-ssant.

Ha vixcut sempre en la ca-rrega d'En Corts.

I no:

**Parlà d'un assunt ben interes-sant.*

**Ha vixcut sempre en la car-rera d'En Corts.*

- c) Per a separar els pronoms personals dèbils que acompanyen a un verp en posició enclítica i separar aquells entre sí, sempre que no hagen d'anar apostrofats (poden consultar-se les regles en el capítul de Pronoms dèbils):

calfieu-li-la

vingau-vos-en

engolir-te'l

- d) En unions circumstancials, o que no s'han aglutinat gràficament:

dalai-lama

gallec-portugués

esquimal-aleutia

agar-agar

- e) En les paraules formades per un prefix (habitualment *pro-* o *anti-*) i un nom propi escrit en mayúscula inicial: *anti-ONU, pro-China.*

f) En composts que estableixen una relació de direccionalitat o de relació entre dos paraules simples: *autovia València-Madrit*, *diccionari valencià-anglès*, *relació calitat-preu*.

g) Per a separar dates o números de pàgines que inclouen un període o un espai temporal o espacial:

El pintor Vicent Tatay Jornet (1963-2014)...

Durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939)...

Vore en Tractat de mètrica valenciana, pàgs. 207-211.

h) En texts de caràcter llingüístic, per a indicar la flexió de gènere i número d'una paraula:

férreu, -ea, -us, -ees

roig, -oja, -ojos, -oges

O també per a indicar en l'escriptura prefixos, sufixos o terminacions.

Els prefixos re-, contra-, anti- ...

Les terminacions -idor, -iment, -itat...

Per contra, no s'usa el guionet en els següents casos:

a) Els numerals: *vintidós* i no *vint-i-dos*, *trentahuit* i no *trenta-huit*, *xixantassís* i no *xixanta-sis*, *siscents* i no *sis-cents*.

b) Els noms composts a on apareix un punt cardinal: *surest* i no *sur-est*, *nortamericanà* i no *nort-ameriça*.

c) Separem sense guionet l'adverbi *no* quan nega al substantiu que el segueix: *no intervenció* i no *no-intervenció*, *no res* i no *no-res*, *la no violència* i no *la no-violència*.

d) No separem en guionet les paraules compostes que actuen en la llengua com a paraules independents, encara que siguen el resultat d'una aglutinació, com tampoc separem els prefixos: *colvert*, *motocarro*, *parafangs*, *Malvarrosa*, *Vilarreal*, *despusahir*, *despusdemà*, *despusanit*, *contrarrevolucionari*, *esclatasanc*, *correlestotes* i no *coll-vert*, *moto-carro*... S'inclouen les paraules derivades de l'ús del prefix *ex*: *expresident*, *exministra*, i no *ex-president*, *ex-ministra*.¹⁰⁸

e) No separem en guionets expressions estrangeres com: *best seller*, *rock and roll*, *play boy*, *tutti frutti*, *jet set*, *déjà vu*... i no *best-seller*, *rock-and-roll*...

¹⁰⁸ S'exceptua el gentilici *bell-lloquí* (natural de Benlloch, en la Plana Alta; antigament, *Bell Lloch*) en el que usem el guionet per a evitar l'aparició de quatre eles seguides.